

Og lad mig saa sige til dem, der i Venstre og i de Konservatives Lejr har leget med denne Ild, som det at tale om ikke at respektere en Lov maa siges at være, at de skal erindre dette, thi hvis det er forsvarligt at anstifte til Ulydighed imod et socialdemokratisk Provisorium, saa vil det ikke være uforsvarligt, naar det muligvis bliver den ærede Forespørger, der kommer i en saadan Situation igen som Minister. Men selvfølgelig, som det fremgaar af, hvad jeg har sagt, vilde man have bøjet sig for Loven. Danske Arbejdere er virkelig ikke mindre loyldige end norske Arbejdere, og i Norge har man, Gud ved hvor mange Gange, haft Tvangsloye under den ene eller anden Form med eller imod Arbejdernes Villie, og de har bøjet sig for Loven — selvfølgelig.

Og vi har jo da ogsaa en Fortid, en Fortid, til hvilken Forespørgeren har en vis Tilknytning, hvor den danske Befolkning loyldigt har bøjet sig for Provisorier af en helt anden Beskaffenhed end det, der her var Tale om. Jeg tror derfor, at i denne Henseende kan man være ganske rolig. Det havde nok gaaet, Grundlovens § 25 er tydelig nok og levner ingen Tvivl om, at foreløbige Love kan udstedes, naar Samfundets Interesser kræver det.

Man har gjort Sammenligninger. Man har gjort mig den Ære at sammenligne mig med de Konservatives Skytshelgen Estrup. Jeg tror, at denne Sammenligning er lidt uberettiget. Jeg er aldeles ikke naaet op paa Højde med, hvad han præsterede, langt fra, end ikke i Tanken. Nej, han havde en ganske anden Fremgangsmaade, naar Provisorier skulde udstedes. Han vidste nøjagtig, hvad Rigsdagen ikke vilde vedtage, og saa jog han Rigsdagen hjem i November eller Januar, eller naar det passede ham, og saa udstedte han Dagen efter Hjemsendelsen en provisorisk Lov om det, Rigsdagen i Forvejen havde udtalt, at den ikke vilde have noget at gøre med. Ja, han gik saa vidt, at han ogsaa udstedte provisoriske Finanslove, et, hvad Lovlighed angaar, i høj Grad omstridt Problem. Jeg synes derfor, at de Konservative passende kunde spare i alt Fald lidt af deres Indignation i Anledning af Tanken om en provisorisk Lov, og saa meget mere kunde de gøre det, som der ogsaa er en i alt Fald ikke helt betydningsløs Forskel paa de Provisorier, der i Fortiden blev udstedt, og det paa-tænkte, nemlig at den Gang var Regeringen i Mindretal i Folketinget, medens den nuværende Regering i alt Fald indtil Dato har Flertal i Folketinget.

Og det ærede Medlem, der er Ordfører for Forespørgerne, er jo endog i sin Tid gaaet til en Handling, hvorved man godkendte og slog Streg over en lang, lang Række af disse opsigtvækkende Provisorier. Det forbauser mig, de Provisorier, der var i den Grad ødelæggende for Demokratiet, som Demokratiet maatte kæmpe Aar efter Aar imod, de fik endelig ved et Pennestrøg og en Haandsoprækning af det ærede Medlem Hr. N. Neergaard deres Godkendelse, blev bragt ud af Verden, nu skulde man ikke længere tale om dem. Og dette samme ærede Medlem, der i 1894 handlede paa den Maade, staar nu i Dag her som indigneret Forespørger i Anledning af Tanken om et Provisorium, som en loyldig Regering med et Flertal bag sig havde i Sinde at udstede i en Situation, hvor Landets Interesser krævede en Handling.

Der er en himmelvid Forskel, og der er Grund til at vende Indignationen et ganske andet Sted hen end der, hvor den ærede Forespørger mener at kunne vende den. Jeg har ingen Anger, maa jeg sige, i Anledning af Ministeriets alvorlige Tanke. Er det virkelig muligt, at der er Folk, der for Alvor kan blive indigneret over det, her har foreligget? I saa Fald maa de have en ejendommelig Skabelon; thi jeg forstaar virkelig ikke Indignationens Berettigelse i en Situation som denne. Vi har ment at burde handle saaledes, som Ansvarsfølelsen bød os at gøre det, og jeg nægter ikke, at hvis der nogen Sinde i Fremtiden skulde opstaa Situationer af en lignende Art, vilde denne Tanke da være vejledende for mig.

Ordføreren for Forespørgerne (N. Neergaard): Den højtærede Statsminister talte om de opsigtvækkende og frygtelige Trusler, som var gaaet forud for denne Forespørgsel. Jeg ved ikke, hvori de opsigtvækkende og frygtelige Trusler bestod. Det, jeg har sagt om denne Sag, har været i høj Grad stilfærdige Ord. Jeg har sagt, at det var en saa ejendommelig Fremgangsmaade, den højtærede Statsminister her havde planlagt, at det kom vi til at tale nærmere med ham om, naar Rigsdagen kom sammen til Sommersamlingen. Ja, jeg synes ikke, man kan bruge stilfærdigere Ord end dette. Deri er der ikke opsigtvækkende eller frygtelige Trusler.

I øvrigt bekræfter Ministerens Udtalelser i alt væsentligt de hidtil fremkomne Oplysninger om Regeringens planlagte Provisorium til Gennemførelse af